

Sosialdepartementet	
Saksnr.: 200400689	Dok.nr.: 118
Arkivkode: 31.31	Journ.dato 25-06-04
Avd.: SKO	Saksbeh.: OEB
U.off.:	

Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Stjørdal 21.06.04

Brukerbetaling for pleie- og omsorgstjenester

Viser til utsendte høringsnotat datert 23. mars 2004 om brukerbetaling for pleie- og omsorgstjenester, med høringsfrist 21. juni.

RO vil gi følgende svar på de 5 hovedspørsmål departementet stiller:

1. *Bør dagens todelte system for brukerbetaling og finansiering i hovedtrekk videreføres, eller er det behov for større endringer?*

RO mener dagens todelte system bør endres. Et eget lovutvalg arbeider med harmonisering av lovgivningen innenfor helse-, omsorgs- og sosialtjenesten. En harmonisering av lovgivningen vil også kreve en harmonisering av ordningene for brukerbetaling. Dagens system for brukerbetaling har sin rot i delt lovverk og virker uhenksmessig både for brukere/tjenestemottakere og for kommunen. Dagens regelverk er mer ressurskrevende å administrere for kommunene enn et felles system med like regler uansett boform.

2. *Vil et enhetlig system for brukerbetaling der betaling knyttes til bolig, daglige utgifter og egenandeler for de faktiske tjenester som ytes, være mer hensiktsmessig enn dagens todelte system for brukerbetaling i og utenfor institusjon?*

Enhetlig system vil være mest hensiktsmessig (jfr. pkt 1 ovenfor). Et enhetlig system for brukerbetaling vil kunne være arenanøytralt, og dermed ikke virke vridende for de kommunale prioriteringene som gjøres når det gjelder valg av sykehjem eller omsorgsbolig.

Det statlige ansvaret for å regulere bør primært knyttes til brukernes betaling av tjenester, i mindre grad styre hva kommunene tar betalt for bolig og andre typer daglige utgifter. Vi bør iverksette skillet mellom bolig og tjenester (jfr. Gjærevollutvalgets innstilling fra 1992), også når det gjelder regelverk for brukernes egenbetaling. Uansett boform bør tjenestemottakerne ha samme rettigheter og plikter.

3. *Bør staten fastsette regler for nivået på brukerbetaling, og i tilfelle i hvilken grad, eller bør dette være opp til den enkelte kommune å avgjøre?*

Fullt kommunalt selvstyre i forhold til egenbetaling er etter ROs mening ikke ønskelig. Staten bør vedta regler og satser for egenbetaling som skjermer tjenestemottakere med lav inntekt. Ut over dette kan kommunen sjøl fastsette satsene, opp til selvfinansieringspris.

4. *Bør kommunens helhetlige finansieringsansvar for tilbudet til beboere i institusjon utvides til å omfatte en større gruppe brukere av pleie- og omsorgstjenester, f. eks. beboere i omsorgsboliger. Finnes det eventuelt en bedre avgrensning av kommunens finansieringsansvar?*

Å utvide kommunens finansieringsansvar etter modell fra sykehjem til også å omfatte beboere ved omsorgsboliger, er etter Ros mening å gå feil vei. Det vil føre til en institusjonalisering av omsorgsboligene, mens det vi ønsker er en "avistitusjonalisering" av institusjonene. RO ønsker at alle tjenestemottakere uavhengig av boform skal kunne forholde seg til like regler for brukerbetaling, og at statlig regulering skal gjelde egenbetaling for tjenester, ikke bolig og andre funksjoner. Kommunen bør derfor rendyrkes i sitt ansvar for tjenester, mens utgifter til hjelpemidler, medisiner etc. bør finansieres som for hjemmeboende i dag, over statlige budsjetter. Bostøtteordningen bør gjelde alle med behov, uansett boform, i boliger som kvalifiserer for slik støtte.

5. *Bør beboere i institusjon ha de samme rettigheter som brukere utenfor institusjon i forhold til hjelpemidler fra folketrygden, legemidler på blå resept og Husbankens støtteordning?*

Jfr. kommentarene under spørsmål 5 over. RO mener det er på tide å harmonisere regelverk for brukernes betaling for pleie- og omsorgstjenester, mer i retning av dagens regler for hjemmeboende brukere. Det er ressurskrevende for kommunene å administrere ulike regelsett, og det er mange tjenestemottakere som undres over at reglene (i dag) skifter alt etter hvilken boform han/hun har opphold i.

RO er av den oppfatning at å overføre finansiering av hjelpemidler, medisiner etc. totalt til trygdeetat og Husbanken, ikke vil øke samfunnets totale kostnader merkbart.

Mange kommuner ønsker regler for egenbetaling som er arenanøytrale, knyttet til tjenester, og som ikke virker førende for valg av type boløsninger og tjenesteprofiler.

RO

Halvor Holmli
Leder

Ottar Vist
konsulent